

Ordine și dezordine în procedura civilă

Order and Disorder in Civil Procedure

Asist. univ. dr. **Cătălin Lungănașu***
Universitatea de Vest din Timișoara
Facultatea de Drept

Cuvinte-cheie: *principiul disponibilității, rolul activ al judecătorului, excepții procesuale, soluționare, executare silită.*

Keywords: *principle of availability; active role of the judge; procedural exceptions; resolution; enforcement.*

1. Principiul disponibilității vs. rolul activ al instanței – condiționare, suprapunere, conflict sau complementaritate între cele două?

Prima problemă pe care o supunem atenției este relevantă de o soluție jurisprudențială recentă în care se aduce în discuție, mai mult sau mai puțin explicit, rolul activ pe care instanța civilă ar trebui să îl manifeste în raport cu principiul disponibilității părților (mai exact, cel recunoscut reclamantului).

Cazul practic la care ne referim privește următoarea speță: prin cererea de chemare în judecată formulată, reclamanta S.C.L. a solicitat obligarea pârâtului S.V. la plata sumei de 2.000 lei, respectiv restituirea prețului achitat pârâtului de reclamantă. În fapt, din probele administrate în cauză, Judecătoria Timișoara a reținut că, potrivit facturii fiscale nr. X din 22.03.2019, pârâtul S.V., în calitate de expert judiciar, a stabilit suma de 2.000 lei cu titlu de preț pentru servicii reprezentând „intabulare garaj str. I. V. nr. X” ce urmează a fi prestate pentru cumpărătura S.C.L. Conform chitanței nr. X din data de 22.03.2019, reclamanta a achitat pârâtului suma de 2.000 lei cu titlu de „onorariu intabulare garaj str. I. V. nr. X”. Conform Notificării înregistrate sub nr. X/10.09.2020 comunicată prin BEJ C.I. la data de 15.09.2020, reclamanta a solicitat pârâtului ca în termen de 10 zile de la comunicare, fie îi comunică dovada intabulării garajului, fie îi restituie suma achitată cu titlu de onorariu.

Prima instanță a respins cererea de chemare în judecată¹, reținând incidența dispozițiilor art. 1270 alin. (1)², precum și ale art. 1516³ și art. 1550 alin. (1) C. civ.⁴ Din materialul administrat în cauză a rezultat că între părți s-a încheiat un contract de prestări servicii, contract care este în vigoare și în prezent. Cu toate acestea, deoarece reclamanta nu a solicitat instanței de judecată să dispună, în primul rând, rezoluțiunea contractului și nu a făcut dovada rezoluțiunii contractului pe altă cale, dreptul prevăzut de art. 1554 alin. (1) teza finală C. civ.⁵ nu este născut la acest moment. Nu se poate accepta interpretarea conform căreia rezoluțiunea contractului este subsumată singurului capăt de cerere principală formulat deoarece este vorba de două instituții juridice distincte, iar art. 1550 alin. (1) C. civ. menționează că rezoluțiunea trebuie solicitată de partea interesată.

* catalin.lunganasu@e-uvt.ro.

¹ Judecătoria Timișoara, s. I civ., sent. civ. nr. 1979/08.02.2022, *nepublicată*.

² Art. 1270 alin. (1) C. civ. menționează: «Contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante».

³ Art. 1516 C. civ. stabilește următoarele: «(1) Creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației.

(2) Atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația și se află în întârziere, creditorul poate, la alegerea sa și fără a pierde dreptul la daune-interese, dacă i se cuvin:

1. să ceară sau, după caz, să treacă la executarea silită a obligației;

2. să obțină, dacă obligația este contractuală, rezoluțiunea sau rezilierea contractului ori, după caz, reducerea propriei obligații corelative;

3. să folosească, atunci când este cazul, orice alt mijloc prevăzut de lege pentru realizarea dreptului său».

⁴ Art. 1550 alin. (1) C. civ. prevede că «Rezoluțiunea poate fi dispusă de instanță, la cerere, sau, după caz, poate fi declarată unilateral de către partea îndreptățită».

⁵ Art. 1554 alin. (1) C. civ.: «Contractul desființat prin rezoluțiune se consideră că nu a fost niciodată încheiat. Dacă prin lege nu se prevede altfel, fiecare parte este ținută, în acest caz, să restituie celeilalte părți prestațiile primite».

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, uzând de dreptul conferit de legea procesuală civilă, a declanșat calea de atac a apelului reclamanta S.C.L. În susținerea căii de atac, apelanta a arătat că, din probatoriul administrat în dosarul cauzei, starea de fapt a fost confirmată, respectiv că după trecerea celor 6 luni cât a fost stabilit pentru executarea lucrării, pârâtul nu a mai răspuns apelurilor sale telefonice. Apelanta apreciază că este îndreptățită să solicite și să declare unilateral rezoluțiunea (desființarea contractului și restituirea onorariului) deoarece lucrarea nu a fost executată, pârâtul a evitat-o sistematic și până la depunerea întâmpinării nu i-a comunicat nimic legat de lucrare.

Prin decizia civilă⁶ pronunțată, Tribunalul Timiș a respins apelul formulat de apelanta S.C.L. în contradictoriu cu intimatul S.V. împotriva sentinței civile pronunțate de Judecătoria Timișoara ca nefondat și a luat act că intimatul nu a solicitat cheltuieli de judecată. Pentru a pronunța astfel, tribunalul a reținut incidența aceluiași dispoziții legale de drept material evocate și de Judecătoria Timișoara, reiterând că nu se poate accepta interpretarea conform căreia rezoluțiunea contractului este subsumată singurului capăt de cerere principală formulat privind restituirea prețului plătit deoarece este vorba de două instituții juridice distincte, iar art. 1550 alin. (1) C. civ. menționează că rezoluțiunea trebuie solicitată de partea interesată.

De altfel, tribunalul a apreciat că, în realitate, prima instanță ar fi trebuit a respinge cererea formulată de apelanta-reclamantă ca prematură având în vedere că dreptul pretins încă nu s-a născut din moment ce însăși cauza acestuia, desființarea actului juridic în mod retroactiv, nu s-a realizat, contractul încheiat între părți fiind pe mai departe valabil. Cu toate acestea, dispozițiile art. 481 C. pr. civ. împiedică o asemenea modificare a soluției date de prima instanță întrucât ar fi încălcat principiul *non reformatio in pejus*.

Tribunalul a reținut că repunerea părților în situația anterioară sub forma restituirii prestațiilor nu reprezintă și nici nu are cum să reprezinte o consecință a executării unui act juridic (mai exact, a unui contract), ci tocmai inexistența acestuia *ab initio* (când prestațiile au fost realizate, deși creditorul ce le-a primit nu avea dreptul și trebuie să le înapoieze), fie inexistența survenită sub forma desființării actului din diverse motive (rezoluțiune, nulitate, ineficacitate etc.). Din aceste rațiuni art. 1635 alin. (1) C. civ.⁷ face trimitere la variate cazuri de inexistență a raportului obligațional ori la invalidarea retroactivă a acestuia întrucât restituirea prestațiilor se impune doar pentru că fundamentul lor juridic ori nu a existat niciodată (plata fiind făcută fără drept), ori a dispărut cu efect retroactiv (cum e cazul anulării actului juridic civil). Tocmai aceasta este esența restituirii oricărei prestații.

Pentru atare considerente, tribunalul nu a putut adera la argumentele apelantei întrucât ar conduce *ad absurdum* la o situație paradoxală și lipsită de temei legal: prestațiile realizate cu ocazia executării unui contract ar trebui restituite, dar cu toate acestea același contract ar rămâne valabil, fiind în ființă. Evident că o asemenea construcție nu poate fi validată câtă vreme aplică în mod concomitent ipoteze ce se exclud reciproc: ori actul juridic civil rămâne valabil și produce consecințe pe mai departe, ori este desființat (*ex nunc* sau *ex tunc*, după caz) și devine de actualitate problema restituirii prestațiilor. Este cât se poate de limpede că restituirea prestațiilor este o măsură incompatibilă cu menținerea intactă a convenției părților căci, în atare ipoteză, se execută drepturile și obligațiile din raportul juridic născut prin contractul părților, nicidecum cele derivate din desființarea sau încetarea raportului respectiv.

Or, cum apelanta nici nu a făcut dovada desființării anterioare a contractului încheiat cu intimatul, **dar nici nu a solicitat în prezenta cauză o asemenea măsură din partea instanței, în raport de prevederile art. 9 alin. (2) și art. 397 alin. (1) C. pr. civ.**, instanța este ținută și limitată de principiul disponibilității părților în condițiile în care acestea au înțeles să exercite acțiunea civilă. Astfel, se observă că reclamanta nu doar că nu a solicitat și anularea sau rezoluțiunea contractului din prezenta cauză (în baza cărora a efectuat plata a cărei restituire o solicită), dar apreciază că o atare cerere distinctă nici nu ar fi fost necesară, deși tocmai aceasta ar fi fost cauza pretențiilor formulate. Or, tribunalul a reținut că

⁶ Tribunalul Timiș, s. I civ., dec. civ. nr. 1705/13.12.2022, *nepublicată*.

⁷ Art. 1635 C. civ. prevede că: «Restituirea prestațiilor are loc ori de câte ori cineva este ținut, în virtutea legii, să înapoieze bunurile primite fără drept ori din eroare sau în temeiul unui act juridic desființat ulterior cu efect retroactiv ori ale cărui obligații au devenit imposibil de executat din cauza unui eveniment de forță majoră, a unui caz fortuit ori a unui alt eveniment asimilat acestora».

interpretarea susținută de apelantă nu are fundament logico-juridic și, în mod corespunzător, nu poate fi însoțită de instanță.

Împotriva deciziei civile pronunțate de Tribunalul Timiș a formulat recurs reclamanta recurentă S.C.L. care a solicitat casarea în tot a hotărârii pronunțate, cu consecința rejudecării procesului în fond și admiterea cererii sale, cu cheltuieli de judecată. Prin decizia⁸ pronunțată, Curtea de Apel Timișoara a admis recursul, a casat decizia recurată și a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe de apel. Pentru a pronunța această soluție, instanța de recurs a reținut următoarele: motivul respingerii acțiunii a fost reprezentat de faptul că reclamanta nu a solicitat instanței de judecată să dispună, în primul rând rezoluțiunea contractului și nici nu a făcut dovada rezoluțiunii contractului pe altă cale. Instanța nu a primit interpretarea conform căreia rezoluțiunea contractului este subsumată singurului capăt de cerere principală formulat.

Prin cererea de apel reclamanta a citat dispozițiile art. 1550 alin. (1) C. civ. care sunt în sensul că rezoluțiunea poate fi dispusă de instanță, la cerere sau, după caz, poate fi declarată unilateral de către partea îndreptățită. Această ultimă teză a fost subliniată în mod expres de către apelantă. Lecturând hotărârea atacată, Curtea a observat că tribunalul nu s-a preocupat sub nicio formă de analiza acestui motiv de apel. După ce a redat mai multe texte legate de rezoluțiune, inclusiv acela menționat și de apelanta reclamantă, tribunalul a reluat paragraful din hotărârea primei instanțe, schimbând doar soluția sub forma cauzei juridice de respingere a acțiunii, arătând că cererea este prematură, din moment ce desființarea actului juridic nu s-a realizat. Mai departe, instanța de apel a explicat de ce restituirea prestațiilor nu este posibilă în cazul menținerii intacte a convenției, pentru ca în final, să reia concluzia în sensul că apelanta nu a făcut dovada desființării anterioare a contractului încheiat cu intimatul, dar nici nu a solicitat în prezenta cauză o asemenea măsură, instanța fiind ținută de principiul disponibilității părților.

Omisiunea analizării unui motiv de apel reprezintă o critică susceptibilă de încadrare în dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 6 C. pr. civ., fiind evidentă în speță, după redarea succesiunii în timp a actelor judiciare ale părților, raportat la motivarea emisă de către prima instanță pentru respingerea acțiunii.

Cu privire la obligația analizării de către instanță a motivelor de apel invocate de reclamanta apelantă, Curtea a subliniat că obligația analizării motivelor folosite de părți în susținerea cererilor formulate, precum și examinarea cererilor acestora sunt garantate de dispozițiile art. 6 par. 1, teza I din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, conform căreia: „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)”. În concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, între garanțiile dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 par. 1 din Convenție, se înscrie și obligația tribunalelor de analiza efectiv cererile și argumentele prezentate de părți în motivarea cererilor lor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat – în par 30 al hotărârii date la 28 aprilie 2005 în cauza Albina împotriva României⁹ – că „dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Hotărârea Artico împotriva Italiei din 13 mai 1980, seria A, nr. 37, p. 16, par. 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina „instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța [Hotărârea Perez împotriva Franței (GC), Cererea nr. 47.287/99, paragraful 80, CEDH 2004-I și Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994, seria A, nr. 288, p. 19, par. 59]”.

⁸ C. Ap. Timișoara, s. I civ., dec. civ. nr. 115/09.05.2023, *nepublicată*.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1049 din 25 noiembrie 2005.

De asemenea, într-o altă hotărâre pronunțată împotriva României, respectiv în hotărârea din 28 iunie 2005 în cauza Virgil Ionescu contra Româniea¹⁰, la par. nr. 44, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că „întrucât Convenția nu își propune să garanteze drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980, seria A nr. 37, p. 16, par. 33), dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „auzite”, adică examinate conform normelor de procedură de către tribunalul sesizat. Altfel spus, art. 6 impune „tribunalului” obligația de a proceda la o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și a cererilor de probatoriu ale părților, cu excepția aprecierii pertinentei (Cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994, seria A nr. 288, p. 19, paragraful 59, și Cauza Dulaurans împotriva Franței, Hotărârea din 21 martie 2000, Cererea nr. 34.553/1997, par. 33).

În aceste condiții, Curtea a considerat că examinarea efectivă a argumentelor și cererilor invocate de părți apare ca o obligație esențială impusă instanțelor române. În consecință, instanța de apel avea obligația analizării argumentelor prezentate de către ambele părți, atât în susținerea cât și în combaterea motivelor de apel. Omițând examinarea motivelor de apel invocate de reclamantă în fața Tribunalului Timiș, instanța a pronunțat hotărârea cu încălcarea dreptului la un proces echitabil. Curtea amintește că, potrivit

art. 425 alin. (1) lit. b) C. pr. civ., hotărârea va cuprinde „motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, cum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților”. Or, pronunțarea hotărârii cu nerespectarea dreptului părții la un proces echitabil, respectiv cu omisiunea analizării motivelor de nelegalitate și netemeinicie invocate constituie o încălcare a dispozițiilor antemenționate. Instanța de apel a făcut o trecere în revistă a unora dintre susținerile părților, fără a arăta în concret motivele pentru care rezoluțiunea unilaterală nu este incidentă în speță, fără a le analiza în corelație cu probatoriul administrat, precum și cu numeroasele apărări de fond invocate.

Un atare tip de motivare echivalează practic cu lipsa motivării deoarece spoliază de conținut însăși rațiunea pentru care partea se adresează unei instanțe de judecată căutând o aplicare coerentă și fundamentată a situației de drept la cea de fapt. Procedând astfel, indiferent de soluția pronunțată în cauză, părțile litigante vor putea înțelege dacă și de ce au avut sau nu dreptate, având posibilitatea de a-și corija pe viitor comportamentul. În doctrina juridică s-a arătat că, în practică, există situații când soluția cuprinsă în dispozitiv se dovedește a fi pur formală, în absența unei motivări care să o susțină, nepermițându-se deci realizarea controlului judiciar și asociindu-se de cele mai multe ori cu necesitatea suplimentării probatoriului pentru a fi lămurite și constatate în cuprinsul hotărârii împrejurările esențiale ale cauzei. Aceste situații sunt asimilate de jurisprudență unei necercetări a fondului și determină soluția casării cu trimitere.

În concret, tribunalul a respins cererea de apel fără a releva care sunt rațiunile pentru care s-a validat hotărârea primei instanțe, prin raportare la toate motivele de apel, mărginindu-se la a afirma că soluția dată este una corectă. În rejudecare tribunalul urmează a analiza, ca urmare a administrării probelor propuse de părți, dispuse de instanță din oficiu sau pe baza celor administrate deja de judecătorie, realitatea stării de fapt descrise de către apelanta reclamantă prin prisma legislației incidente, urmând ca cererile referitoare la cheltuielile de judecată solicitate inclusiv în calea de atac a apelului să fie soluționate de către tribunal odată cu rejudecarea după casarea cu trimitere. Astfel, tribunalul va examina toate motivele de apel invocate de reclamantă și va motiva în fapt și drept soluția care se va da fiecăruia dintre acestea, se va cerceta dacă reclamanta a avut în vedere și rezoluțiunea, fie ea judiciară sau unilaterală, **fiind evident că în baza art. 22 C. pr. civ. care reglementează rolul activ al instanței, nu se impune formularea în termeni sacramentali a unei astfel de cereri.**

Raportat la cele expuse în precedent, Curtea a admis recursul exercitat de reclamanta recurentă, a casat hotărârea și a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului Timiș.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 8 mai 2006.

2. Ordinea de soluționare a excepțiilor – competența instanței sau timbrajul cererii?

Problema poate părea oarecum artificială în condițiile în care art. 200 alin. (4) C. pr. civ. stabilește la nivel de principiu că, la expirarea termenului pentru remediarea lipsurilor cererii fără ca acestea să fi fost înlăturate – cum e și obligația de achitare a taxei judiciare de timbru – conduce la anularea cererii indiferent dacă a fost sesizată o instanță competentă sau nu. Totuși, principiul suportă anumite limitări, unele exprese, unele intuite doar. Cea expresă o identificăm în alin. (2) al art. 200 C. pr. civ., chiar dacă privește competența materială procesuală.

În cadrul competenței jurisdicționale, distingem competența materială (de atribuție) și competența teritorială. În cadrul competenței materiale (de atribuție), doctrina distinge competența materială funcțională, care se stabilește după felul atribuțiilor jurisdicționale ce revin fiecărei categorii de instanțe (de exemplu, judecata în primă instanță; judecata în apel; judecata în recurs) și competența materială procesuală, care se stabilește în raport cu obiectul, natura sau valoarea litigiului dedus judecătii. În practică, noțiunea de competență funcțională este utilizată adeseori pentru a desemna repartizarea cauzelor pe secții sau complete specializate. În raport cu conceptele doctrinare, în aceste cazuri, este vorba de o competență materială procesuală, iar nu funcțională. Aceași este situația și în ceea ce privește competența care revine unor instanțe specializate (Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia nr. 18/2016 – completul pentru soluționarea recursului în interesul legii).

A doua categorie de posibilă excepție o identificăm în cazul cererilor incidentale ce nu sunt supuse procedurii prevăzute de art. 200 C. pr. civ. ori cel al contestației la executare, unde art. 717 alin. (1) C. pr. civ. exclude expres ipoteza regularizării cererii introductive, în timp ce art. 714 C. pr. civ. stabilește reguli de competență materială procesuală, dar și de competență teritorială pentru soluționarea contestației la executare. Or, în atare împrejurări, problema (ne)competenței și cea a nulității cererii pentru neachitarea taxei judiciare de timbru ajung să fie puse în discuție la același moment procesual (termenul de judecată la care face trimitere art. 131 C. pr. civ.), sens în care principiul stabilit de art. 200 C. pr. civ. poate să se aplice în continuare sau, dimpotrivă, să cedeze în raport cu excepția necompetenței instanței inițial sesizate. O atare problemă ridică serioase discuții câtă vreme art. 248 C. pr. civ. nu pare să ofere suficiente indicii, iar argumente în favoarea prioritizării oricăreia dintre cele două excepții se găsesc aproximativ în aceeași măsură.

3. O posibilă dezordine atrasă de uitarea Codului de procedură civilă?

În subtitlu ne întrebăm întrucât nu avem certitudinea că ne aflăm în prezența unei omisiuni a legiuitorului, însă aceasta ar putea fi una din explicațiile pentru următoarea situație practică: instanța de apel¹¹ a reținut că este adevărat că, la debutul procedurii execuționale (în anul 2017) dreptul intimatului-creditor nu era prescris, motiv pentru care apelantii-debitori nici nu aveau vreun motiv să formuleze o contestație la executare prin care să invoce o atare critică. Mai mult, formularea cererii de executare silită a condus tocmai la întreruperea termenului prescripției, sens în care a început a curge un nou termen. Totuși, contrar celor reținute de prima instanță, această împrejurare nu înseamnă că prescripția nu ar mai fi putut interveni nicidecum pe parcursul procedurii execuționale.

Se observă că în anul 2018 sunt efectuate anumite acte de executare (comunicare somație, înființare poprire) care, la rândul lor, au condus la întreruperea termenului de prescripție. Totuși, contrar celor reținute de prima instanță, Tribunalul observă că art. 784 alin. (5) C. pr. civ. nu presupune o întrerupere sau o suspendare a prescripției pe durată nelimitată prin simpla instituire a popririi, *ci trebuie ca această măsură să fie una efectivă*. Altfel spus, înființarea popririi la data de 04.04.2018, *neurmată de nicio executare efectivă* în baza acestei măsuri nu a condus la suspendarea prescripției ori la întreruperea constantă a cursului termenului de prescripție (pe toată durata măsurii), ci doar la o singură întrerupere, similar oricărui act de executare silită. Drept urmare, după acest moment a început a curge un nou termen de prescripție.

¹¹ Tribunalul Timiș, s. I civ., dec. civ. nr. 833/A/20.06.2023, definitivă, *nepublicată*.

Or, în condițiile în care de la ultimul act de întrerupere a prescripției (din 13.04.2018) și până la actele de executare silită contestate în prezenta cauză (din 10.08.2022) nu s-a efectuat niciun act de executare silită și nici nu a intervenit niciun motiv care să conducă la întreruperea ori suspendarea prescripției, rezultă că, la data emiterii actelor de executare silită contestate în prezenta cauză, într-adevăr termenul de prescripție era deja împlinit, întocmai cum au susținut apelanții chiar prin cererea introductivă. Astfel, în condițiile în care între 13.04.2018 și 10.08.2022 nu se identifică niciun alt act de executare silită care să fi întrerupt prescripția, Tribunalul reține că la data emiterii actelor de executare din 2022 *termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită era deja împlinit*. Or, în raport de dispozițiile art. 715 alin. (1) pct. 1 C. pr. civ., apelanții-contestatori pot formula distinct o contestație la executare îndreptată împotriva unor acte de executare individual determinate pentru a invoca nelegalitatea acestora întrucât au fost emise după ce titlul executoriu și-a pierdut puterea executorie. Ca atare, Tribunalul reține că persoana interesată poate invoca pe calea contestației la executare incidența prescripției dreptului de a obține executarea silită survenită pe parcursul procedurii execuționale, atacând astfel actele de executare efectuate după împlinirea termenului de prescripție.

Având în vedere cele de mai sus, urmare a admiterii căii de atac formulate în cauză, Tribunalul va schimba în tot încheierea civilă pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. xyz în sensul că va admite contestația la executare formulată de contestatori în contradictoriu cu intimata, drept urmare, va anula procesul-verbal de sechestră din data de 10.08.2022 și adresa de înființare a poprii din data de 10.08.2022 emise în dosarul nr. xyz.ex.2017 al executorului judecătoresc.

Pe de altă parte, Tribunalul observă că art. 703 C. pr. civ. nu reglementează împlinirea prescripției dreptului de a obține executarea silită ca un motiv de încetare a executării silite, în timp ce art. 707 alin. (2) C. pr. civ., deși menționează efectele împlinirii prescripției, nu face nicio referire la situația unei proceduri execuționale *pendinte* în care devine incidentă problema prescripției. De altfel, se observă că, de principiu, reglementarea prescripției dreptului de a obține executarea silită are în vedere ipoteza standard în care procedura execuțională ar fi declanșată după ce termenul ar fi fost deja împlinit, chiar dacă art. 709 alin. (2) C. pr. civ. menționează expres și a doua variantă, în care prescripția se poate împlini pe parcursul executării silite. Totuși, coroborând dispozițiile art. 703 și art. 707 C. pr. civ., Tribunalul observă că, inclusiv în cazul în care legiuitorul nu prevede expres că împlinirea termenului prescripției conduce la încetarea executării silite, *o atare concluzie se impune în mod obligatoriu* în raport de efectele pe care le produce împlinirea acestui termen, anume *stingerea dreptului de a obține executarea silită și orice titlu își pierde puterea executorie*. Ca atare, nicio procedură execuțională nu mai poate continua în lipsa unui titlu executoriu, respectiv în lipsa dreptului de a obține executarea. Drept urmare, aceste efecte ale unei prescripții împlinite echivalează cu încetarea executării silite. Or, în condițiile în care Tribunalul reține caracterul întemeiat al contestației la executare, termenul de prescripție fiind împlinit, în mod corespunzător va admite și petitul formulat în acest sens și va dispune încetarea executării silite în dosarul nr. xyz.ex.2017 al executorului judecătoresc ca urmare a prescripției dreptului de a obține executarea silită. În lipsa unei asemenea soluții, admiterea contestației la executare tocmai în considerarea prescripției împlinite ar lăsa o atare soluție fără consecințele juridice specifice care împiedică derularea în continuare a procedurii execuționale.

Din speța redată mai sus se desprind mai multe întrebări: în primul rând, dacă ne aflăm într-adevăr în prezența unei omisiuni a legiuitorului sau dispozițiile procesuale se coroborează altfel? În cazul unui răspuns negativ la prima interogare, evident că ar trebui identificate atare mijloace procesuale prin care prescripția dreptului de a obține executarea silită să producă efecte și atunci când survine pe parcursul unei executări *pendinte*. În plus, se conturează întrebarea dacă nu cumva ar fi de competența exclusivă a executorului judecătoresc de a constata prescripția, iar persoana interesată (de regulă, chiar debitorul executat silit) să conteste un eventual refuz al executorului în cazul în care acesta nu ar reține impedimentul prescripției împlinite în timpul derulării procedurii execuționale. În atare împrejurare, se mai creionează o eventuală problemă, anume dacă executorul judecătoresc poate reține incidența prescripției ca motiv de încetare a executării silite, instanța de executare – în deplinătatea competențelor sale jurisdicționale – nu ar putea dispune aceeași măsură?

